СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 80. Джерзі Сити, Н. Дж., пятниця, 5-го квітня 1940. No. 80. Jersey City, N. J., Friday, April 5, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1018, 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ОРГАНІЗАТОР „ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОГО ОРДЕНУ" РЕКЕТІРОМ, ПИШЕ ПІТСБУРЗЬКА ГАЗЕТА

ПІТСБУРГ. — „Пітсбург Пост Газет" з 29 березня ц. р. приносить таку новинку: „Комуністи Пітсбургу тримають фабрику советсько-російського громадянства, продаючи ті громадянства легковірним чужородним пенсилвенійцям. Кандидати на підданих Сталіна дістають запевнення, що вони будуть обезпечені, коли комуністичні орди захоплять американське правління, а розстрільні віддили Ерла Бравдера зачнуть ліквідувати капіталістів і їх наємників. Головний консулят Советів, 7 Іст 61 вулиця в Ню Йорку, вповні кооперує з американською комуністичною партією, жертвуючи громадянство щедро кожному, хто до того надається, без огляду на те, чи він є бувший російський громадянин, чи ні.

„Е. Пет Куш, довголітній пітсбурзький комуністичний агітатор, і Джан Деркач, голова української секції комуністичної партії західньої Пенсилвенії, а також організатор комуністичного „Інтернаціонального Робітничого Ордену", оперують пітсбурзьким кінцем цього „рекету", як заявляв Кипріян Глушко і його жінка Ефрозина".

Далі пишеться про те, як ці комуністичні й орденівські діячі взяли від Глушка $200 як завдаток на суму $5,100, за яку Глушко мав дістати від тих комуністичних діячів советське ромадянство. Але, заплативши $200, згаданий Глушко почав сумніватись, чи те громадянство варт стільки грошей. Вслід за тим він удався до українця адвоката в Пітсбургу, Василя Онишкова, а той постарався, що про ту справу довідалась влада, а також американські часописи.

КОМУНІЗМ СЕРЕД МОЛОДІ.

ВАШИНГТОН. — Перед комітетом Даєса зізнавав голова молодої комуністичної ліги стейту Масачусетс, Томас О'Ді. Він сказав, що з 350 членів-комуністів згаданої ліги коло сто є студентами університетів. Одначе списку членів він не хотів дати і комітет Даєса потягне його за образу влади до судової відповідальности. О'Ді не хотів також відповідати на гіпотентичні питання, чи він одобрює наїзд Советів на Фінляндію; на Польщу; советсько-націстичний пакт; поміч Советів льоялістичному еспанському урядові; старання комуністів в Америці вербувати добровольців червоному еспанському урядові і т. п. На ті всі питання О'Ді не відповідав. Також не хотів відповісти, чи в усьому погоджується з Ерлом Бравдером.

ВИГЛЯДИ ДЮІЯ ЗРОСТАЮТЬ.

ВАШИНГТОН. — Загально думають, що очевидна перемога Томаса Дюія в правиборах у стейті Висконсин, у яких він здобув майже всі голоси делегатів на республиканську конвенцію, дуже збільшила його вигляди. На тій конвенції він готов бути вибраний президентським кандидатом. З боку Демократичної Партії далі стоїть на першому місці Рузвелт. Але в нюйорськім стейті Гарнер здобув одну третину голосів проти Рузвелта. Консервативні демократи тим тішаться і кажуть, що тепер кандидування Рузвелта має багато прихильників. З другого боку, консервативні републиканці посумніли, що молодий і прогресивний Дюі захоплює стільки голосів.

УСЛУГИ ПАНІ РУЗВЕЛТ У РАДІОВИХ ОГОЛОШЕННЯХ.

НЮ ЙОРК. — Жінка президента, пані Рузвелт, заключила контракт з одною торговельною радіовою програмою, яка оголошує промислові продукти і буде впродовж 13 тижнів виголошувати через ту програму ріжні короткі виклади на жіночі теми. Цю радіопрограму піддержує одна фабрика мила. Програми будуть відбуватися вполудне у вівтірки і четверги.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА МИР, КАЖЕ ДРУЖИНА.

НЮ ЙОРК. — У своїй колюмні „Май Дей" у „Ворлд Телеграмі" пані Рузвелт сказала, що дивним видаються отверті заклики на адресу президента, щоб він зробив святе приречення, що до війни Америки не втягне, коли президент те приречення вже зробив.

КАНАДІЙЦІ ПРО РОЛЮ АМЕРИКИ.

КАНІНГТОН (Онтеріо). — Головний канадійський прокуратор Гордон Конант у прилюдній промові сказав, що завданням Канади є за всяку ціну притягнути Злучені Держави Америки до війни по боці аліянтів. Щоб це доконати, казав прокуратор, Канада повинна піти на якнайдальші державні уступки супроти Злучених Держав Америки, в границях збереження своєї суверенности.

„ДЕЙЛІ ВОРКЕР" НА ДОПИТАХ.

ВАШИНГТОН. — З хвилею реєстрації „Дейлі Воркера" як „чуже агентство" власті тепер допитуються, в чому заключається це „чуже агентство". Справу будуть допитувати власті так довго, доки не вияснится, чи „Дейлі Воркер" діставав субвенції від Советів, або від якого іншого чужого уряду.

НОВЕ ЛІКАРСТВО.

КЛІВЛЕНД. — Перед американським лікарським каледжом учені заявили, що їм удалось винайти ще одно знамените лікарство, з родини сольфаніламід, яке є знаменитим ліком на запалення легенів, запалення нирок та на ріжні хвороби сечевих проводів.

ЗА ПРОТИФРАНЦУЗЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Суд засудив ще сімох комуністів за те, що робили демонстрацію перед французьким консулятом у Ню Йорку, мовляв, за те, що французький уряд карає своїх комуністів.

ЩО ЖУРИТЬ ДІТВОРУ?

НЮ ЙОРК. — Психіятри заявили, що хлопячий вік не є вже такий безжурний, як це собі старші уявляють. На основі дослідів вони ствердили, що хлопці у віці 10—11 літ мають 52 роди ріжних турбот. Серед них найбільшу журбу їм справляє те, коли в школі дістають лихі ноти. Опісля йде журба про хворобу вдома, а далі про кару родичів.

ОБМАНСТВА В ДОПОМОГОВИХ РОБОТАХ ПЕРЕД СУДОМ

Перед федеральним судом у Ню Йорку ставали пять осіб, обвинувачених за обманства на тлі допомогових робіт. Три з них признилися в суді, що вони дістали 616 долярів як робітничу заплату за працю, котрої вони не робили. Два відповідали за те, що вони як урядники ці гроші заплатили й потім поділилися ними з першими. Перші три були зовсім звільнені від вини й кари, а два другі пішли до вязниці.

КЛОПОТИ МОЛОДОГО МУЖА

Фредерик МекГоверн, рослий фармерський помічник, що в 1938. році втік з Ню Йорку й потім оженився з 19-літньою дочкою одного фармера в Вестфілді, Масачусетс, попав до дому поправи для дітей у Бронксі за те, що мав у своїм посіданні начиння для вломів. Він незадовго скінчить 15 років життя.

СПЕЦІЯЛЬНІ ПРАВА ДЛЯ МАТЕРИ 8 АМЕРИКАНЦІВ

Палата послів ухвалила спеціяльний закон, на основі котрого дозволяється лишитися в Америці пані Марії Нуган з Петерсону, Ню Джерзі, бо вона має 8 в Америці роджених дітей.

ВИНАГОРОДИ ЗА ВБИТІ СОРОКИ

Північно - Албертійська Охоронна Ліга Риболовлі і Полювання оповістила, що буде платити до кінця березня по 5 центів за пару ніг сорок. Ця оферта є призначена, щоби позбутися сорок у північній частині провінції. Простір, де можна стріляти сороки, тягнеться 100 миль на південь від Едмонтону.

ВАЖНЕ ВІДКРИТТЯ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ПРОКАЗИ

На зборах Китайського Медичного Союзу в Кунмінгу, в Китаю, предложив д-р Д. Нелсон, молодий лікар з південного Юнану, рапорт про свої досліди над лікуванням страшної недуги прокази, що досі вважалася невилікувальною.

Д-р Нелсон робив ріжні досвіди з лікуванням цеї недуги при помочі отруї, що її виділюють зо себе бактерії інших недуг, головно дифтерії, і дістав гарні висліди. Він лікував цими засобами заражені проказою малпи, собаки й інші звірята й у кожнім випадку ствердив значну поправу в здоровлі хорого.

Він теж ствердив, що можна викликати признаки цеї недуги через живлення звірини тропікальною ростиною, яка зветься таро.

РОЗШУКА МАТЕРИ ЧЕРЕЗ ЗЛОДІЙСТВО ДІТЕЙ

У Голбруку, на Лонг Айленді, поповнила самогубство, утопившися в цистерні дощівки, пані Берта Дом, 46-літня жінка Джана Дома, місцевого огородника. Вона попала в розшуку, бо її трьох синів арештовано останньої неділі як членів шайки школярів, що займалися нищенням власности й вломами.

Кільком іншим спробам самогубства запобіг її чоловік.

НЕВДОВОЛЕНІ З ДНЯ МАТЕРИ

Універсалістична церква в Бостоні, Масачусетс, утворила спеціяльну комісію для заступлення Дня Матери іншим святом, бо, мовляв, Свято Матери стало занадто комерційне. Дехто пропонує завести „Свято Дому".

ЗА ОБМАН ПРИ ІСПИТАХ

Трьох чоловіків, що продавали питання для іспитів на становища урядовців, покарав нюйорський суд вязницею. Один з них дістав шість днів, один шість місяців, один два місяці.

ПОЛІЦІЙНІ ПСИ БУДУТЬ СТЕРЕГТИ ПУБЛИЧНИХ ЗАВЕДЕНЬ

Якщо міська рада контрольорів одобрить цей плян, то вишколені поліційні пси, замісць озброєних сторожів, стерегтимуть публичні заведення міста Торонта від саботажів. Цю суґестію видвигнув на засіданні ради Карло Емслей, який твердить, що такі пси скоріше можуть занюхати підозрілі особи, як навіть найкраще озброєні сторожі. Поліційні пси є так вишколені, що вони спинять і задержать підозрілу особу, не кусаючи її.

НЕ ВИДЕРЖУЮТЬ ПРАЦІ ПЕРЕПИСУ

До уряду перепису в Філядельфії прийшли 12 „вичислювачів перепису" й звернули свої повновласті, кажучи, що їх ноги так змучені ходженням, що вони не мають сили далі сповняти свій обовязок.

НЕ ПУСКАЮТЬ БІЛИХ КОВНІРЦІВ

На правильні відправи в Озарській місії в Сайлом Спрингз, в стейті Арканзо, не пускають людей, одітих у білі ковнірці. Вивіска при вході каже, що вступ мають лише люди в робітничім одінні. Духовник пояснив зарядження тим, що деякі члени парохії вимовлюючися від приходу до церкви тим, що, мовляв, вони не мали в чому прийти до церкви.

$550 ВІДШКОДУВАННЯ

Вищий цивільний суд під проводом судді Юинга признав вдові по Миколі Сліпоньськім з Мондер, Марії Сліпоньській, $500 відшкодування. Це відшкодування мають заплатити Іван Федун, власник вантажного авта, й Семко Федус, його син, що кермував автом, яке вбило 5. жовтня м. р. Миколу Сліпонького на дорозі на схід від Мондер.

Додаткові кошти будуть признані позиваючій стороні опісля, як будуть предложені шпитальні й інші рахунки.

СМЕРТЬ ВІЙСЬКОВОГО ПІЛЬОТА ПІДЧАС МАНЕВРІВ

Підчас летничих маневрів над озером Ірі недалеко від Клівленду, Огайо, військовий летун, поручник Джеймс Ворен Фелпс, упав з літаком на сушу й розбився на смерть.

ЗА СПІЗНЕННЯ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ КАРАТИМУТЬ РОДИЧІВ

В манітобській леґіслятурі внесено законопроєкт, на підставі якого підлягалиб карі ті батьки, яких діти постійно спізняються до школи. Айян Шульц, міністер освіти, заявив, що в Манітобі бувають випадки, що батьки навмисно висилають своїх дітей запізно з дому до школи, хоч є випадки, що такі батьки мешкають зараз у сусідстві школи. Покищо радять над законопроєктом.

ДЮІ ЇДЕ НА ЗАХІД. Нюйорський прокуратор Томас Е. Дюі вибрався знову на кандидатську туру по західніх стейтах. З ним його жінка.

ФРАНЦІЯ ДОВОЛІ СИЛЬНА, ЩОБ ВИГРАТИ ВІЙНУ

ПАРИЖ. — Таке заявив через радіо французький премієр Пол Рейнод. Він також запевнив світ, що канцлер Гітлер не продасть Франції „підробленого миру". Тоталітарна Німеччина була весь час цілком нещирою. Тому булоб божевіллям підписувати з нею якесь порозуміння, бо це було би присудом смерти для Франції. Далі Рейнод натаврував іще Совети як того зрадника, що „зрадив демократію". Заявив, що кожний француз знає, що теперішній цивілізації загрожує націзм і його союзник — большевизм.

ЗАПОВІДАЄ „БЛИСКАВИЧНУ ВІЙНУ".

БЕРЛІН. — Німеччина покінчить з аліянтами на фронті в такий спосіб, як скінчила впродовж 18 днів війну з Польщею. Так говорив маршал Герінг до „німецької молоді". З його промови виходило цілком ясно, що це йде про війну на західньому фронті та що і там прийде в скорому часі до „блискавичної війни", яку націсти думають виграти, і то дуже скоро. Герінг, маючи на увазі нову німецьку офензиву, взивав молодих хлопців, щоби були готові заняти незабаром місця тих батьків і братів, що впадуть на полі бою. Запевнив молодь, що німецький удар на захід буде рішаючий. Буде такий, що „аліянти собі його добре запамятають".

ЧОРЧИЛ ВОЄННИМ ДИКТАТОРОМ.

ЛОНДОН. — Зайшли поважні переміни в британськім міністерстві. Та найважніша та, що воєнні департаменти віддано під диктаторську владу Винстона Чорчила, першого лорда адміралїції. Друга важніша зміна є та, що міністром повітряної фльоти став сер Семюел Гор. Ось ті зміни запевнять загострення війни з Німеччиною на морі й у повітрі, себто те, чого загально домагалися. Та коли йде про загал, то ті переміни це замало радикальні. Таке виходить з того, що про це пише преса.

СОВЕТСЬКО-НІМЕЦЬКА ТАЙНА.

БЕРЛІН. — Німеччина дістає ріжні продукти з Советів, але ніхто не знає, скільки й якими шляхами. Кажуть, що буде можна визнатись у тому краще доперва тоді, коли будуть наладжені транспорти через Балтійське море з Ленінграду до німецьких пристаней.

БУДЕ ГОСТРІША ВІЙНА.

БЕРЛІН. — Таке заповіло німецьке радіо, обговорюючи переміни в британськім парляменті й вивищення Винстона Чорчила, якого вважають смертельним ворогом Німеччини.

ЕВАКУАЦІЯ ЛЮКСЕМБУРГУ.

ЛЮКСЕМБУРГ. — Князівство Люксембург, що граничить із Німеччиною, Францією і Бельгією, надіється, що воно готово стати кожної хвилі тереном війни. Тому і видано розпорядження евакуації на випадок воєнного нещастя.

ОФЕНЗИВА В ПОВІТРІ.

ПАРИЖ. — З того, що з кожним днем зростає воєнна активність у повітрі, вносять, що німці зачнуть свою „блискавичну війну" у повітрі, але зпочатку обмежать її до нищення воєнних обєктів. Значить, що треба рахуватися, що в скорому часі наступлять масові налети німецьких літаків.

СТРІЛЯНИНА НА ПІВНОЧІ.

ОСЛЬО (Норвеґія). — На далекій півночі, близько побережжя Норвеґії, йде морська боротьба. Чути гарматні стріли. І видно частини британської ескадри на морі. І видно теж німецькі воєнні кораблі. З того можна заключати, що там готово прийти кожної хвилі до серіозної морської розправи.

НАПРУЖЕННЯ В ІТАЛІЇ.

РИМ. — Італія далі держить себе в резерві, згідно з „реальною" політикою Мусолінія. Але ледви чи зможе довго оставатись у такому положенні. Англія загострює на Середземному морі німецьку бльокаду, а це не дуже до вподоби Італії, що німи вважає себе панею цього моря, що зветься у неї „море наше", як у давних римлян.

САДЖАЮТЬ ДО ТЮРМИ КОМУНІСТІВ-ПОСЛІВ.

ПАРИЖ. — У Франції йде далі „комуністична чистка". А яка вона гостра, можна пізнати по тім, що суд засудив 36 парляментарних послів-комуністів на позбавлення цивільних прав і 5 років тюрми для кожного. Вісьмом, що служили в армії підчас минулої світової війни, завісили кару на 4 роки.

І ЯПОНІЯ ВІДГРОЖУЄТЬСЯ.

ТОКІО. — Військові кола заявили, що коли Англія захоче зарядити економічну бльокаду Владивостока і виконувати це близько японських вод, то готова стрінутися з рішучою опозицією Японії. Йде тут про евентуальне придержання советських кораблів англійськими в Корейськім заливі. Англія хотілаб спинити таким чином довіз воєнних матеріялів до Советів, бо виявляється, що вони є властиво відсилані до Німеччини.

ХОЧУТЬ ЦІЛКОМ ЗНИЩИТИ ПОЛЬЩУ.

ПАРИЖ. — Польський уряд оголошує „тайні" німецькі інструкції, призначені для польського генерал-губернаторства, а видані маршалом Герінгом. Інструкції відносяться до економічного визиску давньої польської землі. Вони мають вияснити, як її найскорше й найліпше визискувати. Як би це здійснилося, каже польський уряд, то це рівналосьб цілковитій руїні Польщі.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед поковою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИМАГАЄ ВИЯСНЕННЯ

При кінці минулого тижня британійський міністер воєнної фльоти, Винстон Чорчил, виголосив важну радіову промову, в котрій порушив більше важних питань, ніж британійський премієр Чеймберлин у своїй парляментарній промові кілька днів пізніше. Між іншим порушив він одну справу, що мусить обійти безпосередньо кожного українця, бо від вирішення цеї справи може залежати доля багатьох міліонів українців.

Зробив він це, українців зовсім не згадуючи. Говорив він лише про Польщу, але говорив так, що він мусів мати на думці принаймні сім мілонів українців.

Говорив він про Польщу з викликанками, жалібно, драматизуючи її долю. Говорив про терпіння людей, жінок, дітей. Та ще більше уваги присвятив політичному нещастю Польщі. В тій цілі малював Польщу як одну громаду з близько 35 міліонів осіб, з викінченою модерною державною організацією, з усіми традиціями старинної держави. Ось така держава, говорив він, за кілька тижнів перемінилася на юрбу незрозумілих, мучених, голодних чоловіків, жінок, дітей. З великої сили й потуги перемінилися на країну без значіння, країну в огидній агонії...

Як можна бачити зо слів Чорчила, цей представник англійського уряду трактує Польщу як одноцілу державу, себто зложену з людей, що всі хотіли належати до тої держави і її упадок уважали за трагедію для себе. Як ми знаємо, від цього образу до правди дуже далеко. І не відповідає правді малювання Польщі модерною державою, бо під модерною державою звичайно розуміється держави, що правляться волею правлених людей, як Англію або Америку, а Польща такою не була. І державні традиції Польща має, але ці традиції певно не традиції модерної державної управи, а традиції державного насадництва, полученого з нетерпимістю релігійною, суспільною й національною.

Та всі ці неправди можнаб дарувати Чорчилові як звичайну воєнну пропаганду, якби не те, що Чорчил вяже це драматизування нещасть Польщі з воєнною програмою алянтів, якби не те, що з образу нещасть Польщі він виводить висновок, що алянти повинні би старатися відбудувати цю Польщу. З досить неясного вискаку про „дві противні форми морду" можна би вносити, що Чорчил хотів би усунути з території поваленої Польщі й Німеччину й Росію, а з інших слів, що він хотів би на всій території бачити назад польську державу. Коли таке говорить речник британійського уряду, то звісно, що це може стати легко державною програмою Англії, немов би її міжнародним зобовязанням. Отже на випадок перемоги Англія, а з нею Франція, могли6 чутися зобовязаними реставрувати Польщу принаймні на тих територіях, на котрих Польща панувала до 1939. року.

Перед українським народом стоїть зовсім сутнє й реальне завдання заставити англійський і французький уряд взяти в своїй повоєнній програмі під увагу й бажання українського народу, й не дати їм нехтувати українців так, як це вони нехтували при кінці першої світової війни, з фатальними наслідками для українців, для поляків і для самих алянтів.

УКРАЇНСЬКЕ РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНЕ ТІЛО В ЕВРОПІ

У Злучених Державах кладено основи під таку спільну американсько - українську акцію, яка допомогла6 у тім важнім моменті українській справі добути собі належне місце на міжнароднім полі. Не знаємо, чи зможемо зробити багато і притягнути до себе увагу тих світових потуг, що тепер змагаються у війні. Та припускаємо, що дещо повинно нам таки удатись. А якби і припускали, що нам наша акція готова цілком не вдатися, то всеодно треба би було робити те саме, щоб не мати потім викидів сумління за те, що, мовляв, проґавили добру нагоду. Ось і для цеї цілі підготовляємо Конгрес Американських Українців і пробуємо збудувати таку Репрезентацію Американських Українців, що моглаб виконати хоч упродовж цеї війни припале на нас велике політичне завдання.

Ми ще є тої думки, що подібне станеться в Канаді, та що й там таки дійде до одної спільної акції канадійських українців у справі допомоги визволенню України. А в такому разі можнаб рахувати на те, що в скорому часі американські й канадійські українці підуть разом до одної цілі, хоч окремими шляхами.

Тепер питання: а як стоїть подібна справа між тими українцями що живуть в Европі поза Україною? Як знаємо, є їх поважне число у ріжних европейських краях і ріжних містах, що є осередками европейської й світової політики.

Очевидно, що коли приходиться говорити про такі справи, то відразу треба мати на увазі, що не всюди мають там українці свободу руху. В деяких краях майже неможливо їм тепер нічого робити. До таких країв належить між іншими Німеччина, а до певної міри й Італія. Ще найбільше свобідними можуть почувати себе европейські українці в таких демократичних краях як Швайцарія, чи таких як Франція чи Англія, не зважаючи на те, що ті останні ведуть війну і є по стороні тої Польщі, що була досі окупантком великої частини України, а тепер змагає до того, щоби була відбудована у давнім виді, себто знову з українськими землями. У звязку з тим треба відмітити, що Франція й Англія це теж ті держави, що своїм світоглядом підходять найблище до нашого американського світогляду. І тому саме нам в Америці легше вести таку акцію допомоги визвольним змаганням українського народу, яка є в ідейному звязку з такоюж акцією в таких краях як Франція й Англія. Це важне ще й з того боку, бо справжнє політичне відчування українських мас відповідає саме тій політичній ідеольогії, що лягла в основи таких великих світових демократій як Велика Британія, Франція і Злучені Держави.

Маючи це на увазі, є вказаним, а то й обовязковим, щоб на теренах згаданих великих демократій в Европі повстало між тамошніми організованими українцями відповідне обєднання для манифестації й репрезентації ось тих політичних бажань, що є спільні всьому українському народові. Вагу цеї важної справи відчули вже в Европі ріжні українські чинники, як ті, що мають тепер цілком звязані руки, так і ті, що мають певну можність вислову й оборони прав України на самостійне й державне життя. Навіть почались уже спроби такого обєднання і творення „Репрезентаційного Українського Тіла" в Парижі, найбільш відповіднім для такої акції центрі. Такі спроби поробили вже українські націоналістичні кола, як і ті, що є звязані з т. зв. „Урядом У. Н. Р.".

Між іншим, висілдом акції того останнього є т. зв. „Український Комітет" у Парижі. Він віднісся до українського громадянства з закликом до порозуміння й обєднання, заявляючи свою льояльність до Франції й Британійської Імперії, що то, як кажеться у відозві Комітету, станули у теперішній війні „на оборону права народів, на оборону справедливости в світі". Речник цеї акції, проф. О. Шульгин, пише у звязку з тим таке:

„Український нарід ніколи нам, що у вільних державах перебуваємо, не подарує, коли не зуміємо порозумітися. В очах чужинців зменшиться вага українців, що на таке порозуміння не здатні. А міжтим цей нарід у 1917 році цю здібність свою до єднання, до високого патріотизму виявив яскраво. Нинішні часи нагадують нам те, що було в 1917 році. Мусимо бути гідні себе самих, гідні права носити імя України".

Думаємо, що до цього не можна багато додати, коли йде про слова заохоти до порозуміння й обєднання. Треба тільки, щоби перейти від слів до практики. А це значить: зачати числитися з дійсністю. А дійсність каже, що порозуміння мусить бути до певної міри природним, себто базуватись на обєднанні певних, існуючих дійсних сил. Такою українською силою є „Український Народний Союз у Франції", найбільша організація української імігpації не тільки у Франції, але в цілій Европі. На нашу думку, творити „Український Комітет", у якому нема найбільшої імігрантської української організації, значить творити щось таке, що є відразу засуджене на невдачу. Для українського загалу „Український Комітет" матиме марку „польонофільського", бо його заступають ті, що мали тісні звязки з давнім польським урядом і мають їх тепер і з новим польським урядом, якого осідок у Франції. А „Український Народний Союз у Франції" відомий з того, що стоїть без усяких застережень за соборну Україну і був та далі є виразно проти усяких окупацій, а тимсамим і проти того, щоби признавати Польщі якесь право до західньо-українських земель.

Хочемо припускати, що як ми в Америці треба було зробити організаціям багато уступок, щоб дійти до порозуміння щодо дальшої спільної політичної акції для України, то так станеться теж і у Франції. Нам здається, що таке порозуміння там тепер можливе, якщо тільки ті кола, що представляють „уряд У. Н. Р.", виразно публично заявлять, що вони не будуть у ніякому звязку з новим польським урядом так довго, покі цей уряд виразно не визнасть те, що західньо - українські землі, що були у давній Польщі, це частина України, яка повинна бути відділена враз з цілою Україною від Совєтів як самостійна українська держава. На такій підставі зорганізоване Українське Репрезентаційне Тіло в Парижі, що матиме у своїм складі громадянські українські установи, а в першу чергу У. Н. Союз у Франції, дістане певно якнайсильнішу підтримку з боку американських українців і українців по цілому світі.

Може хтось сказати, що ставити тепер такі вимоги — це не „політично" чи не „дипльоматично". Та нам здається, що так твердити, значить далі обдурювати себе й інших. Це значить творити нове „політичне тіло" в Европі, що даватиме новому польському урядові нову надію на ріжного роду нові спекуляції й махінації, звязані з Україною, зглядно з зах.-українськими землями. Та з такою „високою" політикою треба скінчити, бо вона недоцільна й деморалізуюча. Вона навіть шкідлива для тих, що на ній хвилево виграють, себто для самих поляків, бо карає їх потім такою трагедією як та, що її тепер переживають.

Ми є тої думки, що як ми не виграємо чесним і простим способом, то цілком певно програємо при помочі крутійства. Бо треба бути тепер дуже сильним і багатим, щоб можна було собі дозволяти на такий „люксус", як політичне крутійство у міжнародній політиці. Такі поневолені народи, як український, мусять таки вірити глибоко в вищу мораль і справедливість і згідно з тим поступати. Тоді принаймні ті наші власні сили, на які числимо, не будуть ломатись у свому нутрі, бо будуть почувати себе морально вищими від тих, що нас хвилево запродують чи поневолюють, ставлячи насильство, грубу силу вище тих демократичних ідеалів, які ніби визнають.

Нам здається, що коли у Франції зачнеться акція порозуміння на тій основі, про яку ми згадали, то до такого порозуміння таки прийде, а створене таким чином „Репрезентаційне Українське Тіло в Европі" знайде повну підтримку всюди, де тільки живуть українські люди, що мають змогу свобідно думати і свобідно висказуватись. Так ми думаємо. Але стоїмо на тім становищі, що кожна частина українського народу, де вона не жилаб, мусить тепер сама за себе думати, а також і думати за цілість. Зо свого боку підкреслимо, що американські українці знаходяться в особливому положенні, бо вони є громадянами Злучених Держав, а не імігранти. Як такі, вони нікому не диктують, а тільки дають іншим знати, як вони розуміють у теперішню хвилю справу допомоги Україні.

ЛОРД БІВЕРБРУК БОРОНИТЬ АНГЛІЮ

„Ню Йорк Таймс" з 31. березня б. р. приносить дуже цікаву статтю відомого англійського видавця та публіциста лорда Бівербрука, в якій він старається оборонити Англію та її уряд від усіх можливих закидів. Ця оборона є така цікава, що варт українському читачеві докладно з нею запізнатися.

По вступі, де він старається вияснити своє становище до англійської заграничної політики (завсіди мотивоване імперіяльними умовинами!) лорд Бівербрук відповідає за головні „прогріхи" Англії:

1. Ви не воюєте, щоби повалити Гітлера, але щоб задержати ваше панування над світовою торговлею.

Але світовій торговлі Англії Німеччина ніколи не кинула визову. Ми ніколи не мали дійсної конкуренції з тою державою. Якщоб торговля була ціллю війни Англії, то неприятель був би на другому боці Атлянтику й Пацифіку. Таке поняття є дуже передчасне. На всякий випадок світова торговля не може бути піддержана війною, хіба бути ушкоджена. Англійці це знають знаменито. Вони мають досвід у тому з останньої війни.

2. Чому ви не йшли на поміч Польщі? Таж ви це обіцяли?

Британія не обіцяла нічого подібного. Британійське приречення було йти до війни з Німеччиною, якщо Польща буде заатакованою. Тільки й усього. Англія пішла до війни з Німеччиною. Думка, що англійці могли післати літаки до Польщі, є нісенітницею. Поляки не мали летунських майданів, їх уладження, чи вкінці бензини, щоб могли оперувати тими літаками.

3. Чому ви не помогли Финляндії?

Тому, що норвежці та шведи не хотіли позволити на перемарш англійських військ через їхні території. Не було більшої причини помагати Финляндії англійськими засобами ніж американськими. І для американців це булоб далеко лекше зробити як для англійців. Бо німці не булиб відважилися перешкоджати Злученим Державам. Вони не булиб опиралися американській інтервенції. І норвежці чи шведи не булиб у стані закидувати, що головна ціль тої акції — це користь для Злучених Держав Америки, а не Финляндії.

4. Ви маєте велику імперію й ви уживаєте її на експльоатацію тубильців!

Закид проти англійців є не той, що вони експльоатують тубильців, але той, що вони не зуміли експльоатувати імперію. Робляючи це, вони занедбують тубильців. Якщо ви хочете забрати цю велику імперію від Англії, то на кого зложите відповідальність за це? Жадна інша нація не показала такої кольонізаційної здібности як Британія.

5. Чому ви гнобите Індію та опираєтеся законним змаганням Ірляндії?

Нема жадної опозиції до автономного уряду для Індії. В останніх кількох роках англійці зробили величезні зусилля, щоб цю справу посунути наперед. Одначе є теж величезні трудноші, щоб погодити 239 міліонів індів і 77 міліонів магометан. Чи ви не опісля злювалиб Англію, колиб вона, не зважаючи на ці труднощі, кинула країну в нескінчену нужду?

Ірляндія може добровільно виступити з імперії, одначе північні краї не можуть бути перекидувані. Протестантська людність не прийме римсько-католицького уряду з Дабліна. Є це умовини, які можуть оплакувати люди, одначе вони мусять, згідно з їх совістю, оборонити такий стан.

6. Ви хочете розширити війну. Ви хочете втягнути мирні нації до війни й примусити їх боротися за вас!

Це обвинувачення є подібне до присловя: Злодій хоче ограбити крамницю. Одначе не можливо доказати, що він злодій. Хоч є можливість, то так є, що він іще не ограбив крамниці. Отже відложіть закид до часу, коли злочин буде доконаний.

7. Англія це не демократія. Вона є правлена клікою людей, що походять з аристократичних родин!

Це правда. Одначе це аристократія, що має політичну спадщину. та залежить від демократичного голосування, відповідально перед виборцями і яка мусить погодити свою політичну лінію з пуб-

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(14)

„Фініс Польоніе" — сказав хтось з промовців на похороні Конецпольського й не дуже помилився. Бо з Конецпольським зійшла до гробу й думка про святу війну з турками, а з нею можливість вибитися козакам з ярма ординації. Магнатська злість і приватна знов підняли голову, й кривавими руками Миколи Потоцького гетьманську булаву вхопивши, погрозила козаччині остаточною розправою.

Зрозумів жах положення чигиринський полковник, на власній шкірі відчув зміну пан сотник Хмельницький.

Молодий гетьманич, а тепер хорунжий коронний Олександер Конецпольський ні трохи не вдався в батька. Козаків ненавидів і нищив, а коли король писав йому, щоби він припинив самоволю своїх намісників, бо козаки добре служать батьківщині, то він лист королівський, старшині козацькій в лице кинувши, кричав розярений:

— Оце вам король, оце вам королівська підмога, сини собачі!

Не ворожили ті слова нічого доброго козаччині й справді так уже виглядало, що з Конецпольським наближається кінець Польщі...

Якже зрадів пан Станислав, коли довідався, що в Україну зїхав з Варшави сам коронний канцлер Осолінський, та що, десь у Києві тихо замешкавши, покликав до себе чигиринського сотника на розмову.

Хмельницький повідомив полковника про канцлерське запрошення зразу й він радився та міркував.

Щоб там не було, для обох було ясне, що король, хоч і втратив таку підпору як Конецпольський, не вибився ще своєї випробуваної прихильности до козаків, а може тепер і більше на них рахував у своїх плянах, як колинебудь передтим.

З доброю думкою виїхав Хмельницький до Києва, на пана полковника рідню свою в Чигирині й двір у Суботові залишивши.

Нетерпляче ждав Кричевський повороту приятеля й однодумця. Числив уже дні й коли йому видалося, що пора панові сотникові вернутись, звелів осідлати коня й у двох з чурою вибрався раннім ранком до Суботова. Думка в його голові була така, що пан сотник, відбувши свою поїздку, скоріше в Суботові відпочине й причепуриться, ніж у Чигирині, на очах шляхти отрясе порох здалекої дороги.

Всю дорогу проскакав пан полковник мовчки, ні словом до чури не заговоривши й на боки не розглядаючися. Думу думав і стежив пляни як усе, коли виїхав з міста у степ.

Не стямився, коли станув перед брамою хутора. Вже здалека помітив, що брама, проти хуторського звичаю, відчинена й певний того, що віде в ній свіжими слідами приятеля, що оце вернувся з дороги, пришпорив коня. Мовчки поскочив за ним пахолок.

Та якже було його здивування, коли, глянувши на подвіря, побачив пустку й нелад, мов по татарському нападі. Ніхто його не зустрів при брамі, тільки постукані з ланцюгів собаки, замісць люто загавкати по звичаю, ховалися перелякані по будах і тихо скавуліли. Прочувши щось недобре, пан Станислав зіскочив з коня й віддавши його пахолкові, побіг крізь подвіря до головного будинку.

Двері з рундука були відчинені і пан Станислав без труду опинився в світлиці. Не вспів ще окинути її оком, коли десь з боку почувся протяжний стогін.

Глянув і задеревів. На долівці під дверми до сіней лежав сотниченко Михайлик і насилу спершись на лівий лікоть, правою долонею водив по очі, наче просипаючись. Обличчя хлопчини було смертельно бліде.

Пан Станислав підскочив до хлопця й ухопив його на руки. Хлопець розплющив очі й глянувши на нього, крикнув нелюдським голосом і тут же обімлівши, всім тягаром повис йому на руках.

Кричевський відчепив від боку свій походний боклажок з оковитою й порснув нею хлопцеві на обличчя, а потім влив йому кілька крапель у заціплені, эсинілі губи.

— Михайлику, дитино моя, що з тобою! — говорив притому так ніжно, що хлопець, прочунявши знову, вже не крикнув з переляку, а тільки німо, допитливо вдивився в обличчя полковника.

— Де я? — прошептав урешті насилу.

— Цить дитино, ти дома. Пізнаєш мене, я пан Станислав з Чигирина.

— Пан Станислав? — усміхнувся насилу хлопина й ухопився за тімя. — Болить!

(Дальше буде).

личним одобренням. Система, в широкій мірі, є основана на честі. Ліпша честь, як контракти. Ліпшими є аристократи, що платять за ті привілеї, якими є участь в уряді, як авантурники, що роблять на тім гроші. Я не є аристократом. Я не маю симпатії для аристократів. Одначе не заперечую, що вони є корисними в демократії.

8. Ви збудували імперію такими самими ґенґстерськими методами, які, як заявляєте, оплакуєте тепер!

Імперія не повстала внаслідок підбоїв. Вона завдячує своє існування процесові розвитку. Сер Стемфорд Рафлес не підбив Сінґапору. Він зробив його. Родес і його наслідники не вкрали золота та міди в тубильців; вони їх знайшли й видобули.

9. Ви є в руках жидів. Вони зробили цю війну!

Одначе в тому самому часі, коли англійців обвинувачують ся в цьому, жиди по цілому світі протестують проти Англії, заявляючи, що Англія є протисемітська, бо вона не хоче позбавити арабів їхніх прав у Палестині.

Якщо це є правдою, що англійці пішли до війни в обороні жидів, то стає дивно, чому вони позволяють терпіти жидівській справі в Палестині. Коли йде про мене, то я радо віддав би панування над Палестиною туркам або італійцям. Можливо, що тоді жиди знайшли б далеко кращі обставини там, як тепер. Це Англія сама, що буде судити можливості щастя для жидів і арабів у Палестині. Багато людей скажуть і повірять, що адміністрація в Святій Землі булаб далеко більш до пожадання, колиб вона велася по лінії економічного інтересу населення як турецька адміністрація від віків.

10. Ваша визиваюча англійська фльота є загрозою свободи світу!

Навпаки, це є забезпека свободи світу. Фльота є для боротьби. Тому й збудовано великі кораблі. І ви не можете сказати в тому самому моменті, що це війна, в якій англійці не воюють, а зараз же обвинувачувати їх, що вони воюють забагато.

11. Ваша бльокада Німеччини спричинює терпіння та безробіття в невинних невтральних державах, які не хочуть брати участи у вашій війні!

Одначе це не є війна Англії. Вона булаб легко її уникнула, як це зрештою знає цілий світ. Англійці що й тепер дуже скоро зложилиб зброю, колиб вони мали запевнення спокою в Европі. Якщоб Англія мала програти війну черз недостаточну бльокаду, тоді деякі невтральні держави малиб далеко гірші терпіння до зношення.

12. Ви не маєте права ревідувати американську почту!

Але американці самі ревідували почту в останній війні. Англійці беруться за ці самі заходи, щоби приспішити кінець війни. Якщо вони цього не зроблять, то вона може тягнутися довгі роки.

Найголовніша ціль Англії — збудувати мир в Европі. Як я вже сказав, є це плян, якого я не доражую. Одначе я можу й мушу висловити повносердечний подив, моє всеціле віддання, мою цілковиту піддержку нації, що хоче робити такі великі пожертвування, видержувати так героїчно та терпіти так добровільно. Англійці це роблять як у публичному так і приватному житті. І все це для певного ідеалу. Все це для якоїсь цілі. А це для поширення Христового панування та ідей, виголошених у Проповіді на Горі.

З ДНЯ

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ГОЛОДРАНЦІ.

Накидаються на нас „УЩВісті" за те, що поступок конгресу, яким він добавив 67 мільонів долярів поверх тої суми, яку жадав уряд, на „Сивіліен Консервейшен Кор" і „Нешенел Ют Адміністрейшен", ми назвали „гойним". З цього „УЩВісті" роблять висновок, що ми „вороги народу". Бож згадані гроші були призначені на добру ціль, а ми своєю назвою „гойний" критикуємо цей поступок. Значить, ми є „вороги робітників" і то навіть тих, які піддержують нашу газету, заключають большевицькі голодранці.

ОБІЦЮВАТИ ЛЕГКО.

Большевикам дуже легко обіцювати комусь грушки на вербі. Це їх нічого не коштує. „Хочете, товаришу-робітник, будинок Вулворта? Беріть, то ваш. Хочете Пенсилвенійський залізничий двірець? Це також ваш. А може хочете ті міліони, що сховані в банку Моргана? Ідіть, та візьміть їх собі. Ми даруємо це вам. Всі палати, всі маєтки, всі добродійства людства — це все ваше. Ми є ваші приятелі, приятелі робітничого люду, приятелі широких мас. Робітники всіх країн! Єднайтесь довкола нас!"

Так вони горлають і обіцюють широким масам усе, чого душа забажає. Але коли дірвуться до влади, то так тих нещасних пролетарів здушать, що вони й писнути не можуть. Розказують про одного такого пролетаря в Києві, що прийшов до радіовисильні і дуже просив, щоб дозволити йому лиш одне, одніське слово сказати через радіо. Вкінці йому дозволили, не надіючися, що в одній слові можна щось небезпечне сказати. Той нещасливець, підійшовши до мікрофону, сказав розпучливим голосом дійсно лиш одне слово: „рятуйте!"

ПІДДЕРЖКА ДОБРИХ РЕЧЕЙ.

Зрозуміло, що Сивіліен Консервейшен Кор, у якім перебувають сотки тисяч хлопців, це добра річ. Також добра річ Нешенел Ют Адміністрейшен. Але, як сказано, конгрес ухвалив 67 міліонів на ці речі більше, ніж цього домагаюсь уряд. А уряд „нового розділу", як відомо, вже сам є досить щедрий на такі цілі.

А державних грошей потрібно ще на десятки інших справ: на „Доблю Пі Ей", „Пі Доблю Ей", старечі пенсії, суспільні обезпечення, суспільне виховання, суспільне здоровля і т. п.

ДОВГИ.

Скажуть большевицькі голодранці: „Задовжуйте край! Яка ріжниця, коли буде державного довгу 45, чи сто більйонів? Ти, пролетарю, тих грошей не бачив ніколи і не будеш їх бачити. Цей довг не на тобі скропиться".

Так говорять большевицькі демагоги і, зрозуміло, говорять брехню. Бо державний довг кінець кінців може довести до того, що настане в державі інфляція, обезцінення грошей. А на тім найбільше потерплять не багачі, тільки бідняги, пролетарі, найширший загал. Довгів вічно затягати не можна. Їх треба сплачувати. Вони позичені в людей, чи то в формі державних бондів, чи готівкою від банків, які, з черги, мають вкладки широкого загалу. Колиб держава оголосила банкротство, то гроші втратилиб цілковиту вартість, так, як не мають ніякої вартости ті приватні чеки, на які нема в банку покриття.

Певним є, що американська держава не оголосилаб цілковитого банкротства. Але вона моглаб проголосити частинне банкротство в той спосіб, що зачалаб друкувати чимраз більше паперових банкнотів, без відповідного золотого покриття. Це теж обезцінювалоб гроші і тяжко кривдилоб широкий загал.

ЯК КРИВДИЛОБ?

В який спосіб тратив би широкий загал, коли би прийшло до інфляції? Передівсім тратилиб люди на своїх банкових ощадностях. Бо той чоловік, що мав 1,000 долярів у банку, справді далі мав би тисячу, але вона малаб лише половину, чи третину, чи одну десятину вартости тої першої, оригінальної тисячі. Втратилиб люди також у той сам спосіб на асекураційних полісах. Вкінці втратилиб на суспільних обезпеченнях.

Ми знаємо, що уряд тепер стягає з людей і працедавців вкладки на безробітневі і старечі обезпечення. Старечі обезпечення вагаются тепер приблизно між $15 до $30 місячно. Коли ті гроші матимуть повну вартість, то вони принесуть людям справжню користь. Коли ж вони спалиб до тої вартости, що годі булоб за них пару черевиків купити, то яка користь з тих пенсій буде людям? Те саме відноситься до безробітнього обезпечення.

Маючи на увазі всі ті суспільні обезпечення, вже краще булоб для широкого загалу, зокрема для вбогих людей, щоб наступала в Америці не інфляція, тільки дефляція, себто зменшення обігових грошей і збільшення їх внутрішньої вартости. Ми знаємо, що колись люди в Америці, і то фахівці, заробляли по $1 на день. Але ті гроші тоді мали далеко більшу вартість. Вигідне помешкання коштувало $8 місячно. Дефляція збільшилаб вартість тих суспільних обезпечень. Але тої дефляції не можна здобути гойними витратами.

Та це большевицьким демагогам байдуже. Їм не про добро людей іде. Їм іде про викликання суспільного невдоволення, а далі перевороту, щоб у той спосіб дірватись до влади і підчинити Америку „інтернаціоналові" Москви.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

АНДОВЕР, Н. ДЖ.

Організаційні збори.

В нас відбулись організаційні збори, на яких промовляв п. В. Загаєвич, організатор У. Н. С. Предсідник Григорій Ковальчук відкрив збори і попросив до слова п. Загаєвича. Перед промовою збори віддали честь усім організаторам нашого товариства Любов, від. 143 УНС, що є основане в 1927 р., через повстання з місць. Тими організаторами нашого товариства є: П. Ландяк, К. Данилюк, Ю. Кольба, Ріло, Т. Шавалюк, Д. Вусатий, Т. Гавришенко.

Люди пішли на збори зараз по Службі Божій. Прийшли й нечлени. Настрій був дуже гарний. П. Загаєвич виголосив дуже гарну і ясну промову про роботу У. Н. Союзу та про його значіння. Опісля наступили ще дальші вияснення в часі дискусії. Всі були задоволені з того і багато приявних нечленів рішили вступити до У. Н. Союзу, а також члени обіцяли вписати своїх дітей.

Це найкращий доказ, що збори були повним успіхом і промова п. Загаєвича припала всім до серця і до переконання. Ідея У. Н. Союзу — велика. А коли хто її як слід вияснить, то вона відразу припадає людям до переконання.

Бесідник порушив і інші справи. Приявні були дуже задоволені, що буде один конгрес. Наше товариство Любов вишле своїх делегатів. Також повисилають делегатів інщі місцеві товариства. Приємне враження викликала також промова о. Рудакевича, який також гарними красками малював ідеї У. Н. Союзу та працю п. Загаєвича. Він дякував бесідникови за прибуття, а також усім приявним за те, що прибули в такім великім числі. Отець Рудакевич далі закликав усіх присутних до співпраці і згоди. Піднесений на дусі приявні оплесками нагороджували бесідників. Піснею „Ще не вмерла Україна" закінчено ці збори. Предсідник закрив збори і розпочалось вписування нових членів.

Павло Ландяк, секр. тов. Любов, від. 143 УНС.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

ВАЛІНҐФОРД, КОНН.

З Союзової роботи.

Зо зборів, які відбулися 31. м. м., були подані звіти з відділів У. Н. С. з нашого стейту. Показалося, що за минулий рік найкраще працювали чотири відділи, з котрих на першім місці стоїть відділ 414, що приєднав найбільше число членів. Другим відділом є 390, третім 277, а четвертим 421. Інші відділи придбали по менше членів. Тільки два наші відділи лишились мертвими за останній рік і не прибдали ні одного члена. Та я вірю, що в передконвенційнім році і ті два відділи приєднають нових членів. Наш стейт із менших стейтів вибився на перше місце. Зрозуміло, що тих успіхів не треба вважати за найвищий осяг, а треба далі працювати, бо поле до праці ще велике.

За минулий тиждень мого побуту в стейті відвідав я деякі відділи, в яких знов придбано десятки нових членів. Ідея У. Н. Союзу опановує нашу найширшу суспільність і це є одною з головних причин, що останніми роками Союз так зростає в членство. В цім тижні я знов виїжджу до нюйорського стейту; але в останнім тижні цього місяця, як теж з початком травня я знов буду в стейті Конетикот, де буду старатись відвідати всі відділи. Котрі хотілиб мати в себе якісь збори в тих двох тижнях, то хай повідомлять мене, а я відповім, у котрий день я могтиму бути. Пригадую, що другий Союзовий День уже не за горами, а ми мусимо у тім дні виказатись новим членством.

А. Маланчук, окружний організатор УНС.

КАЛЬЦІЙ ДІЛАЄ ПРОТИ ОТРУЇ

Коли людина проликне отруту, то лікарі стараються в якийсь спосіб вичистити її з тіла. Часом дають такого напитку, що млоїть, щоб викликати блювоти. Та коли отруя розійдеться по тілі, то блювання вже не поможе. У таких випадках часом кальцій (вапень) придається. Кальцій помагає, коли людина затруїться кокаїною, оливом, або живим сріблом. Кальцій з ними тісно злучується і позбавляє їх отруйних прикмет.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ВІДДІЛІВ 4, 25, 70, 170, 171, 196, 257, 270, 275, 286 і 287 в JERSEY CITY, N. J.

про

ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

що відбудуться

В НЕДІЛЮ, 7. КВІТНЯ (APRIL 7, 1940)

в годині 2:30 пополудні

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

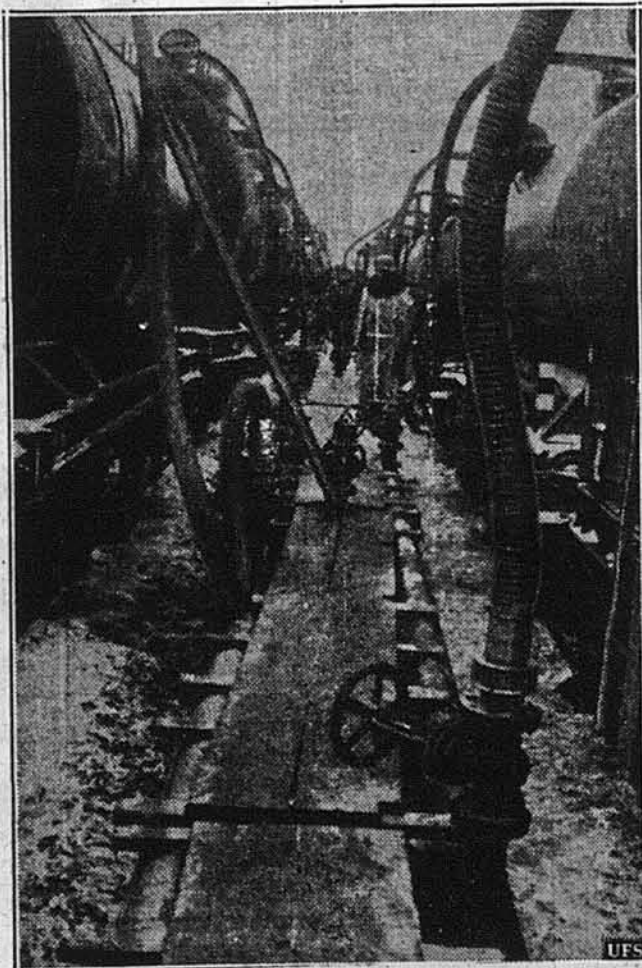
181 Фліт Стріт Джерзі Сіти, Н. Дж.

На ці збори повинні прибути всі урядники та члени вище поданих відділів. На зборах буде приявний та промовлятиме в орґанізаційних справах **головний секретар Д. Галичин. У справах обезпечення промовлятиме також окружний організатор П. Гринкевич.**

Є важні справи до полагодження, а тому кожний член і кожний урядник повинен конечно бути на цих зборах.

73,80

Головна канцелярія У. Н. Союзу.

НАФТА ДЛЯ НІМЦІВ.

На стації в Перемишлі ладується нафту з російських потягів у німецькі.

МИКОЛА ЛИСЕНКО ТА МУЗИЧНИЙ СВІТ

Микола Лисенко, оин з найбільших українських новітніх композиторів, полишив за собою велику музичну спадщину; належав він до найбільш плодовитих музичних творців.

Однак, як мало про нього знає музичний світ, головно в західній Европі та Америці. Як дійсно мало про нього знають, а ще менше його композицій!

А як знаємо, Микола Лисенко родився та виховувався в Україні, в самому її серці, Києві, отже тому центрі, що не тільки в цілому славянському світі, але також і в західній цивілізації грав довгі віки одну з перших роль. Це був Київ, що переносив зразки західньо-европейської культури на схід Европи та навіть Малої Азії..

Проте, відомі політичні умовини, серед яких знайшлася була Україна в часах життя та творчости Миколи Лисенка, не дозволили, щоб світ пізнав справжнього мистця української музики. Лисенко, як много інших, завдяки московському правлінні, остав „льокальним музиком", без дальшої можливости виплисти на широке море, вийти в світ та показати йому красу та чар української музики й пісні.

Роджений в селі Гриньках на Полтавщині в 1842 році, Лисенко не міг мати кращих умовин для вивчення української народньої пісні. Музикальні родичі, ось як його мати, від якої брав перші лекції на фортепяні, припильнували та доложили всіх старань, щоб їх син вивчив музику як слід. Виїхавши на дальші студії до Москви, Лисенко студіював орхестрацію та гармонію під відомим московським композитором Римським-Корсаковом.

Скінчивши музичні студії та одержавши диплому, Лисенко не захотів лишитися в Москві, а вернув у свою Україну, де в Києві учив музики в ріжних школах, при цьому присвячуючи багато часу та труду своїм власним музичним працям та композиціям, реалізуючи так свої давні амбіції: перетворити українську пісню у великий та клясичний музичний твір!

І почалася його гарячкова праця. Повставали все нові й нові твори, народні пісні, хорові композиції, оперети та справжні опери.

Його музична спадщина багата, пребагата. Його творчість обіймає не більше ні менше тільки 280 українських національних пісень, 120 пісень на хор, 30 композиций на фортепян та орхестру, 3 діточих опереток та вкінці 6 великих опер.

До більших, знаних опер та опереток, написаних Миколою Лисенком, є такі відомі діточі оперетки як **„Коза—Дереза"**, з опереток **„Наталка Полтавка", „Чорноморці"**, а до великих опер належать **„Різдвяна Ніч", „Утоплена" („Майська Ніч") та найбільш відома опера „ТАРАС БУЛЬБА"**, котру п. Дмитро Чутро підготовляє для виставлення 21. квітня в Мекка Авдіторіюм в Ню Йорку.

Тло самої опери, основане на історичній повісті відомого письменника Миколи Гоголя, малює боротьбу козаків з поляками. Солідна підготовка, добірні історичні українські й польські костюми, великий хор, балет та вкінці симфонічна орхестра — все це вказує, що опера пройде добре та з повним успіхом.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

УКРАЇНЦІ У ТРЬОХ РЕПУБЛИКАХ В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ ЗМІНИЛИ КАЛЄНДАР

„В українській ґазеті „Праця" з Бразилії читаємо:

Українці в Арґентині, Уруґваї й Параґваї рішили перейти на новий стиль. Найважніші українські орґанізації видали в цій справі такий комунікат:

„Міжорґанізаційна Конференція Української Кольонії, що відбулася 27. січня в Буенос Айресі, в годині 7-мій вечором, у справі заміни старого Юліянського календаря на новий Григоріянський, у якій взяли участь представники Братства Св. Володимира", „Відродження", „Плуг та Меч", „Українського Золотого Хреста" та „Каси Взаємної Допомоги", подає до відома цілої української кольонії в Арґентині, Уруґваї й Параґваї, що всі члени конференції висловились однозгідно за те, щоб переведену духовною владою заміну старого Юліянтського календаря на новий Григоріянський всіми силами підтримати.

„Протокол свій конференція закінчила такими словами:

„Зібрані приймають. до відома зарядження нашої церкви відносно переміни календаря Юліянського на Григоріянський і рівночасно висловлюють побажання, щоб той календар зобовязував усіх українців, на землі сущих.

„Конференція тому звертається до всіх українців вдорового розсудку, із закликом спокійно приняти цю церковну реформу, маючи на увазі, що не світські люди, а лише церковні провідники мають право в таких справах давати відповідні зарядження. Всіж вірні мають своїм обовязком всі зарядження церкви приняти, бо церква завжди дбає лише про добро своїх вірних.

„Міжнародня Конференція".

САМИЛО П. КАНЯ
власник Похоронного Дому, 433 Стейт Стріт, Перт Амбой, Ню Джерзі, одного з найбільше-модерно обставлених похоронних заведень у стейті Ню Джерзі.

НІМЕЦЬКІ МІНОЛОВИ ВИЛОВЛЮЮТЬ АЛІЯНТСЬКУ МІНУ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Мітінґ Бр. св. О. Николая, від. 78., відбудеться 7. квітня. Щоби кожний явився і заплатив свої належитости, що приходять для нього. Члени, що є суспендовані, мають свій довг вирівняти, як хочуть надальше бути членами, бо уряд не може засилати з каси більше за членів. — О. Паламар, предс.; Стефан Кіцьо, кас.; М. Шайняк, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Квартальний мітінґ Тов. Запорозька Січ, від. 388., відбудеться в неділю, 7. квітня; в годині 2. пополудні. Кожний член має явитися на тім мітінґу, если хоче щось знати. Є важні справи до полагодження і вибір делеґата на Конґрес до Вашинґтону. Будете на мітінґу дискусувати і народну роботу. І не забудьте зо собою бодай хоч по одному членові привести на той мітінґ до вписання до нашого Січового Товариства і У. Н. Союзу. — Петро Гливяк, предс.; Іван Михалцевич, кас.; Йосиф Бринґілевич, секр.

МЕНВІЛ, Р. АЙ. Місячні збори Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181., відбудуться в неділю, 7. квітня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі на Компилай Гил. Обовязком всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — Ю. Ясінчук, предс.; П. Тиняк, кас.; П. Черкас, секр.

МУЗИКА ЗМЕНШУЄ БІЛЬ

Коли людина пригноблена, або відчуває біль у якійсь частині тіла, то може переконатися, що її терпіння може зменшитися при відповідній музиці. Та щоб відчути вплив музики, треба прислухуватися до милозвучної музики, і то довгий час, — пів години, або й годину. Що музика зменшує терпіння, знали вже й стариннні египтяни. І мали вони навіть відповідні мельодії на зменшування терпіння.

А як музика зменшує терпіння? Музика одночасно і відвертає увагу від самого болю і скріплює тіло приємною ритмікою.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ

(131)

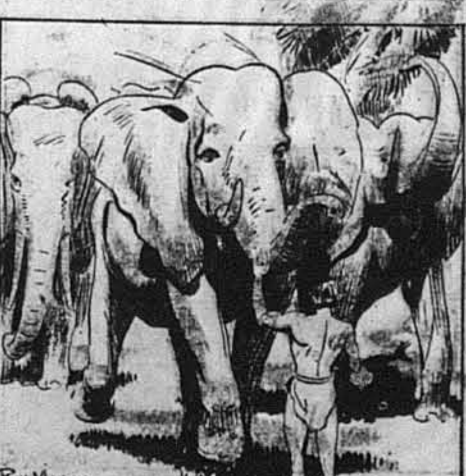
Китаєць з незрозумілим усміхом замірився до Перія. Той поглянув йому з великою погордою в обличчя і заговорив: „Ну, вбивай, ти нікчемнику. Всеодно я зараз згину". Але китаєць, замісць затопити ножа в груди Перія, почав розтинати ті мотузки, які вязали ланцюхи разом і держали Перія до стовпа.

Пері не знав у першій хвилі, що про це думати. Він станув здивовано перед китайцем. Цей мовчки всунув йому в руку ніж і сказав: „Тепер мій приятель Пері хай поспішає і з іншими зробить те, що я зробив з ним". З тими словами китаєць зник. А Пері, ще далі крайно здивований, дивився на ніж і думав.

Втім він радісно закричав: „Гей, гей! Що цей китаєць зробив! А я не сподівався..." Тут Тарзан перебив Періеві: „Не думай про китайця. Спішись. Перетни мотузки на руках Калюка і на моїх!" Пері прочуняв і кинувся скоро виконувати слова Тарзана. Не проминуло дві хвилини, коли всі вони були вільні.

Сполохані слони вже були перед ними лиш пару кроків. Вони ревіли і так били ногами в землю, що роздавався глухий стогін. Пері хотів утікати на бік, але Тарзан його стримав. „Краще зустріньмо небезпеку", завважив він і станув перед слонами. Чорного Малока він іще міг удобрухати. Але що з іншими?